

GALATIA NE

Paulom dis tçgãya sa

Galatia ne koe

Téé-cookg'ai sa

Eë i ko Jesom di qãè tchõàn tshoa-tshoa a ko xгаа-xгааè, a ko ëe Juta tama ne ka cáìm tshàua mááè, kas kò tèè sa xgoaba: khòè ba méém Juta iise kg'òè naka baà Moshem di x'áèan ko méé sa komsana naka baà q'ãe nqãa-qgai khòè, nxãaskam gha tseegu dim dtcòm-kg'ao ba ii di sa. Me kò Paulo ba ncëes gúùs cgoa ntcoeku, a ko máá qaase tama ia témé. Qaasekos gúù sa, Krestem koe dtcòm si i, gaas ka ta gha wèéa ta ga Nqarim ka tchànokaguè. Igaba Galatia koe hàna zi kereke zi xg'aeku koe ne c'èe ne khòè ne hãa, Paulo ba ko ntcoe ne, a bìrìsea hãa khòè ba méém gataga Moshem di x'áèan komsana naka baa nxãasega Nqarim ka tchànokaguè sa.

Paulom dis tçgãya sa kò góáèa, tseegu di dtcòmàn koes gha Galatia ne kabi ka, ncëe ko tshúù-ntcõa di xгаа-xgaan ka hqàkaguè ne.

Paulo ba kò tshoa-tshoa (1-2) koe a Jeso Krestem dim x'áè úú-kg'ao ba tam gha ma tciìè di qaria nem úúa hãas ka kg'ui. A ba a kò nxàe, gam di tsééan x'áè úú-kg'aom ii dia Nqarim koe guua hãa, khama i khòèan koe guu tama sa, i gam di tsééan ëe Juta tama ne khòè ne koe hãa sa.

Me kò nxãaska kg'ui sa ghùì, ncëe ko máá, dtcòmàn ka cúím ko khòè ba Nqarim koe tchànokaguè, témé di sa. Qãè tsééa nea khòè ba kgoara tama, igabam ko kgoaraèam khòè ba qãè tsééan kúru ka (3-4).

Chòd di xu tcee xu (5-6) koem ko Paulo ba x'ái, Krestem koe dtcòm sa ko ncàmkus ncëe ko kg'òèa ta kaba-kaba sa óaga sa.

Qaa-qaasa kg'uia ne:

- q'ãe nqãa-qgai khòoku sa
- x'áèa ne
- kgoarasea ne

Tcgāyas q'oo koe hāna zi:

- Paulom di tsééa ne x'áè úú-kg'aom ii di i (1–2)
- Nqarim di cgómkuan di qāè tchōà ne (3–4)
- Dtcòm-kg'ao ne di kgoarasea ne naka tsééa ne hēéthēé e (5–6)

Paulom di tsééa ne x'áè úú-kg'aom ii di i (1–2)

Tsgámkaguku zi

1 ¹Paulo ra a, x'áè úú-kg'ao^a ba kúrúèa hāa ra: khòè ne koe guu tamase, kana khòèm ka tamase, igaba Jeso Kreste ba hēé naka x'ooan koe ghùì Mea hāam Nqarim Abom ka hēéthēé e. ²Tíí hēé naka wéé xu qōe xu ncēe tíí cgoa hāa xu hēéthēéa ko *ncēes tcgāya sa* Galatia di zi kereke zi góá máá a ko máá:

³Nqarim gatá ka Xōò ba hēé naka X'aigam Jeso Kreste ba hēéthēé tsara koe guua hāa cgómkuan hēé naka tòókuan hēéthēé méé i gatu cgoa hāa. ⁴Ncēe ko gatá di chìbian domka máàse ba, nxāasegam gha ncēe x'aè dim nqóóm cg'áè tc'ēean dim koe kgoara tcg'òó ta a ka, ncēm ko ma gatá dim Nqarim Xōò ba ma tc'ēe khama. ⁵Chōò tamase méém dqòmè, Amen.

Cúísega tseegu ii qāè tchōà ne

⁶Gatu kar area hāa! Eē Krestem di cgómkuan koe tciia óá tu ua hāa ba tu ncēeta ma qháésega aagua hāa, a tǎá tchōàn koe nxana, ⁷ncēe qāè tchōà tama a. Igaba i c'ēe khóèan hāna ncēe ko nqùu sa tcāà tu u, a Krestem di qāè tchōàn kámakagu kg'oana. ⁸Igabar *ko bìrí tu u a ko máá*: ncēe sixae igaba kana nqarikg'ai koe guuam moengelem kòo c'ēe tchōàn xгаа-xгаа tu u, ncēe sixae kòo xгаа-xгаа tu u qāè tchōàn cgoa qōda mááku tama a, ne méém chōò tamase xgàràè! ⁹Ncēe xae nxāakamaga mééa hāa khamagar ko ncēeska gaicara méé a ko máá: ncēe c'ēm khòèm kòo ēe tu xгаа-xгааèa qāè tchōàn cgoa qōda mááku tama qāè tchōàn xгаа-xгаа tu u ne méém chōò tamase xgàràè!

¹⁰Khòè ne kar gha koaè sa ra koáé qaa kana Nqarim kaa? Kana ra ko khóèan qāè-tcaokagu sa qaa? Ncēe qanega ra kòo khóèan qāè-tcaokagu ner Krestem dir tséé-kg'aor tama ra a!

Ntam ko ma Paulo ba x'áè úú-kg'ao ba kúrú sa

¹¹Q'āa méé tu sar ko tc'ēe khama, tíí qōe ga tuè, ncēer kòo xгаа-xгаа qāè tchōà nea khóèan koe guu tama sa. ¹²Khóèan kar máàè e tama khama, a *khóèan ka* xгаа-xгааè e tama, igaba ra Jeso Krestem ko tíí koe x'áíse koe guu a máàè ea.

a 1:1 x'áè úú-kg'ao - Gerika sa ko “apostolo” témé.

¹³Kóma tu hãa ãer kò Juta dis dtcòmš koe hãa kar kòo ma kg'õè sa khama: kaisase nqáeaser kò Nqarim dis kereke sa xgàra, a kòo cg'õoa dqùrì si. ¹⁴A ra a kò Juta dis dtcòmš koe kái xu tiris tcáràs di xu ka còoka hãar Juta ra a, a kò ãe ne kò sita ka tsgõose ga ne máà ta a cauan kaisase qgóoa qari. ¹⁵Qanegar ábàè tama cookg'ai koem kò Nqari ba nxára tcg'òó tea. A ba a kò Gam di cgómkuan ka tcia óá te. I kò qãè-tcaokagu Me ¹⁶Gam dim Cóa bam x'ái tea sa, nxãasegar gha tãá zi qhàò zi di ne koe Gam di qãè tchòàn xгаа-xгаа ka. Gaa x'aè kagar kò khòèan cgoa táá xg'ae, ¹⁷a ra a kò gataga Jerusalema koe ga táá qòò, a ãe xg'ao tíí ka tc'ãà a x'áè úú-kg'ao ii xu koe síí, igaba ra kò Arabia koe qòò, a ra a gaa koe guus ka Damaseko koe kabise.

¹⁸Ra kò nxãaska nqoana kuri qãá q'oo koe Jerusalema koe qòò, a Petere^b ba dàra, a síí 15 cáman gam cgoa x'áè. ¹⁹Igaba ra kò cúím x'áè úú-kg'aom ga ba táá bóò, Jakobom oose, ncèe X'aigam *Jesom* ka qòese ba.

²⁰Bóò, Nqarim cookg'ai koer ko gaise, ncèer góá máá tua hãa sa tshúù-ntcòas tama si i sa. ²¹Kháókar kò Siria héé naka Kilikia hééthéé di zi xg'aeku zi koe qòò. ²²Ra kò Jutea di zi kereke zi koe q'áaè tama, ncèe Krestem koe hãa zi; ²³kg'amaga ne kò tíí ka kómáa hãa i ko máá: “Gaam ãe kòo kg'aia xgàra ta a ba ko ncèeska dtcòmš ka xгаа-xгаа, ncèem kòo cg'õoa dqùrì sa,” téméè. ²⁴Ne kò tíí domka Nqari ba dqòm.

Paulom di tchòà ne ko x'áè úú-kg'ao xu c'èe xu ka dtcòmš

2 ¹Ra kò nxãaska 14 kurian qãá q'oo koe gaia Jerusalema koe qòò, Barenabsem cgoa hãase, a ra a kò thèé Titom ga ba sèé, ²a *Nqarim ko x'ái te* sa xùri; a ra a ãer kò tãá zi qhàò zi di ne xгаа-xгаа hãa qãè tchòàn gaxu cookg'ai koe síí tòó. Kaia ntcòó-q'ooan úúa hãa xu cgoar kò ncèe sa cúía hãase nxàe; tsééan ncèer ko wèè qaria te cgoa kúrú hãa a, a ko qanega kúrú u, nea gha kg'amaga di ii sar tc'èe tama khama. ³Igaba Titom ncèe kò tíí cgoa hãam ka i kò qaase tama, q'áe nqãa-qgai khòèem gha sa, Gerika me e kò ii igaba. ⁴Igaba xu kòo c'èe xu khòè xu kúrúe i gha sa tc'èe. Dtcòm-kg'ao xu khama xu ko ma qgóóse, igaba xu tchòà qaase xu iise sixae koe ts'ana tcana. A xu a ko ãe ta Jeso Krestem koe úúa hãa kgoarasean hàà bóò, nxãasega xu gha gaxu di qãàn kúrú ta a ka. ⁵Igaba xae kò x'aè-coam di kòm ga táá máà xu, nxãasega tu gha qãè tchòàn di tseeguan úú ka.

⁶Igaba gaxu ãe tc'ãà-cookg'aian khama ko ma qgóóè xu - ãe xu kò hãas téé-q'oo sa tíí koe cúí gúú ga méé tama, Nqari ba khòè ne tãákase qgóó tama khama - ãe xu khòè xua kò táá bírí te, cúí gúú ga ra gha *ãer ko xгаа-xгаа qãè tchòàn* koe càù sa. ⁷Igaba xu kò bóò q'ãa, Nqari ba

b 1:18 Petere - Gerika sa ko “Kefase” témé.

tíia máa tea hãa, qhàò zi di ner gha qãè tchõàn xгаа-xгаа sa, ãem kò ma Petere ba máana hãa khamaga ma, Juta nem gha qãè tchõàn xгаа-xгаа sa. ⁸Nqarim ncëe kò Petere ba tsééa hãa, me x'áè úú-kg'aom Juta ne ko qãè tchõàn xгаа-xгаа ba ii, ba kò tíí tséé te, x'áè úú-kg'aom táá zi qhàò zi di ne ko qãè tchõàn xгаа-xгаа bar gha ii ka khama. ⁹Xu kò Jakobo ba hëé, naka Petere^c ba hëé naka Johane ba hëéthëé xu, ncëe kòo nquu ba ko ghù-i-ghui xu hii xu iise sèèè xu bóòà q'áa Nqari ba ncëes tséé sa máa tea hãa sa, a xu a tíia hëé naka Barenabase ba hëéthëé tsam qgóó tshàu, dtcòmkuu xae hãa dis x'áís iise. Dtcòmkuu xae ko hãa ncëeta xae gha ma tsééa xg'ae sa: Sitsam gha táá zi qhàò zi di ne koe síí, xu gaxu Juta ne koe síí sa. ¹⁰Cúís gúús dtcàrà xu kòò sa: ãe dxàua hãa ne méé tsam qãèse kòre si i, si kò gaas gúú sa tcáóa te koe tcàà kúú sir gha sa.

Paulo ba ko Petere ba ntcoe

¹¹Igaba ãem ko Petere ba Antioke koe hàà kar kò **dtcòm-kg'ao ne** cookg'ai koe ga ntcoe me, chìbia nem úúa hãa khama. ¹²C'ëe xu khóè xu Jakobom ka tsééa óàèa xu ko hàà cookg'ai koem kòò táá zi qhàò zi di ne cgoa tc'óó, igaba ãe xu ko hàà kam kò q'ãe nqãa-qgai khòokus dis xg'ae sa bèè, a tééa dìbi, a táá zi qhàò zi di ne cgoa q'aa-q'aase. ¹³Gabá hëé naka c'ëe xu Juta xu hëéthëéa kò tshoa-tshoa a ãe xu q'ana hãa si qãè tamas gúú sa kúú, me kò Barenabasem ga ba gaxu di cg'ãè tsééan domka hòà cgoa xu. ¹⁴Igaba ãer ko qãè tchõàn di tseeguan xu xùri tama sa bóò kar ko wèéa ne cookg'ai koe ga Petere^d ba birí a máá: “Juta tsi i, igaba tsi ko **gane cgoa tc'óóan ka** táá zi qhàò zi di ne di cauan cgoa kg'òè, Juta ne dian ka tamase. Ka nxãaska dùú saa ncëe tsi ko qhàò zi di ne chùí, Juta ne di cauan ne gha xùri ka sa?” témé.

¹⁵Abà nqais koe ga ta guu a Juta ta a, a qhàò zi di tama, ncëe chìbi-kg'ao **ta ko ma tciìè** ne. ¹⁶Igaba ta q'ana hãa, khóè ba x'áèan komsana ka tchànóm iise bóòè tama, igaba Jeso Krestem koe dtcòmàn ka a sa. Gaa domka ta gatá **Juta ta** igaba thëé Jeso Krestem koe dtcòmà hãa, nxãasega ta gha Krestem koe dtcòmòs ka tchàno ta iise bóòè ka, x'áèan komsana ka tamase; x'áèan komsana kam cúím khòèm ga ba tchàno iise bóòè hãa tite khama.

¹⁷Igaba ncëe Krestem koe **dtcòmàn ka** ta kò tchàno ta iise bóòè kg'oana ne ta gha **qhàò zi di ne khama ii, ncëe** chìbi-kg'ao ne **ta ko ma tciìè ne**. Kháé ãe sa ko nxãaska máá, Kreste ba chìbian dim tséé-kg'ao Me e, **ãe ko kúú ta a ta chìbi-kg'ao ii ba**, témé? Nxãas tama si i! ¹⁸Ncëe c'ëem khòèm kòò ãem kòbea hãa sa gaia tshàoa ghùí, nem ko chìbian kúú. ¹⁹X'áèa ner **kg'òèa máá tama** khama, igabar x'áèan koe guu a x'óóa, nxãasegar gha Nqari ba kg'òèa máá ka. Krestem cgoar xgàuèa, ²⁰ra tíí

c 2:9 *Petere* - Gerika sa ko “Kefase” témé. d 2:14 *Petere* - Gerika sa ko “Kefase” témé.

ncēeska kg'òèa hāa tama, igabam Kreste ba tíi koe kg'òèa hāa; ra ncēer ko cgàam koe kg'òès kg'òè sa ko Nqarim dim Cómam koe dtcòmman koe kg'òè, ncēe kò ncàm tea, a tíi domka máàsea ba. ²¹Ncēè khòèm kò ko **cgómkuan ka tamase, igaba** x'áèan koe guu a Nqarim cgoa tchànokaguè, nem Kreste ba nxāaska kg'amaga káà hùise x'óóa hāa. Gaa domkar cuiskaga Nqarim di cgómkuan dxùukg'ai za tòóa hāa tite.

Nqarim di cgómkuan di qǎè tchōà ne (3–4)

Dtcòm sa nooam dàòm kgoaraè ta gham ga me e

3 ¹Gatu káà tc'èe tu Galatia tuè! Díina gáé tsoò tua hāa? Gatu ncēe tcgáí q'ooa tu koe gam kò Jeso Kreste ba qǎèse x'áise xgàùèam hāa sa tu! ²Cúis gúù sar gatu koe q'āa kg'oana: x'áèan komsana ka tua kò **Tcom-tcomsam** Tc'èe ba hòò, kana èe tu kómá hāa **qǎè tchōàn koe** dtcòmms kaa? ³Tsóágase tu gáé káà tc'èe tua! **Tcom-tcomsam** Tc'èem cgoa tu tshoa-tshoa hāa, ka tua ko ncēeska cgàam **di cauan** cgoa chòòkagu? ⁴A hùì úú tamase tua kaisase xgàrasea hāa? Kháé tseegukaga ia kò hùì úú tama? ⁵Gaam èe ko **Tcom-tcomsam** Tc'èe ba máà tu u, a ko gatu xg'aeku koe are-aresa zi tséé zi kúrú ba koáé x'áèan tu ko komsana domka gatà hēé? Kháé ba gáé èe tu kómá hāa **qǎè tchōàn koe** tu dtcòmna hāa domka gatà hēé tama?

⁶Abrahamam ka i kò ii khamaga i ii: Nqarim koem kò dtcòm, a ba a kò tchànóm iise bóòè! ⁷Ke nxāaska kómá q'āa, èe dtcòm sa úúa hāa nea Abrahamam ka cóase ga ne e sa. ⁸**Nqarim di zi** Tcgāya zia kò nxāakamaga còoka bóò, Nqari ba gha tǎá zi qhàò zi di ne dtcòmms koe guu a tchàno ne iise bóò sa, a ba a kò Abrahama ba kámága qǎè tchōàn máà, a máá: “Wèé zi qhàò zia gha tsáá koe guu a ts'ee-ts'eekg'aiè,” témé; ⁹khama gane èe dtcòmman úúa hāa nea kò dtcòmna hāam Abrahamam cgoa xg'ae a ts'ee-ts'eekg'aiè.

¹⁰Wèé ne èe x'áèan komsanan ka ko **tchàno ne iise bóòè kg'oana** nea cgúisea hāa; **Nqarim di zi** Tcgāya zi koe i góásea hāa a ko máá: “Wèé x'áè ka èe X'áèan dis Tcgāyas koe góásea hāa zi gúù zi wèé zi kúrú tamam khóè ba cgúisea hāa,” témé khama. ¹¹X'áise i ko, cúim khòèm ga ba x'áèan ka Nqarim cookg'ai koe tchàno iise bóòè ta ga hāa sa; **Nqarim di zi Tcgāya zia ko máá**: “Eè tchàno ii ba gha dtcòmms koe guu a kg'òè,” témé khama. ¹²Igaba i x'áèan dtcòmman koe guu tama, a ncēe koe guua, **Nqarim di zi** Tcgāya zi ko méé khama a ko máá: “Eè ko ncēe zi gúù zi kúrú ba gha gazi koe guu a kg'òè,” témé.

¹³**Nqarim di zi** Tcgāya zi koe i góásea hāa a ko máá: “Wèém khòèm èe ko hiis koe tceèè ba cgúíèa hāa,” téméè khamam kò Kreste ba gatá domka cgúíè. A ba a kò ncēeta hēéan ka x'áèan dis cgúíkus koe x'ámá tcg'òò ta

a. ¹⁴Nxāasega i gha Abrahamam kò nqòðkaguèa hāa ts'ee-ts'ee'kg'aikuan Jeso Krestem koe guu a tǎá zi qhàò zi di ne koe tcāà ka, ta gha nxāasega dtcòm̄s koe guu a ēe ta kò nqòðkaguèa hāam **Tcom-tcomsam** Tc'ēe ba hòd.

X'áèan hēe naka nqòðkagukuan hēéthēe e

¹⁵Tíí qōe ga tuè, wèe cám̄ dis sere-sere sar gha tséékagu. Khòe ne kò qáé-xg'ae sa kúrú a tseegukagu sia hāa ne i cúí khòe ga kōbe si, kana c'ēe gúú ga gaas koe càua hāa tite. ¹⁶Nqòðkaguku zia kò Abrahama ba hēe naka gam ka cóase ba hēéthēe tsara b̄irèa hāa. Si **Nqarim dis Tcgāya sa** ncēeta mée naka máá: “naka gam ka cóase ga XU hēéthēe e,” témé tama naka sa kái xu nxàe, igabas ko máá: “naka cóase BA hēéthēe e,” témé, a ko cúí ba nxàe, ncēe Kreste ii ba. ¹⁷Ncēe sa nxàer kos ga si i a ko máá: Qáé-xg'ae sa Nqarim ka kámága kúrú a tseegukaguèa hāa, i x'áèan 430 kurian qāá q'oo koe hààraa. Ncēe x'áèa ne ēes qáé-xg'ae sa kōbe tite, a Nqarim dis nqòðkagu sa kaàkagua hāa tite. ¹⁸Ncēe Nqarim dis máàkus kò x'áèan koe guua hāa ne i nxāaska gaicara nqòðkagukus koe guu tama khama; igabam kò Nqari ba nqòðkagukus koe guu a Gam di cgóm̄kuan ka Abrahama ba máà a.

¹⁹Nxāaska x'áèan di tséea nea dùú saa? Tcāàa i kò hāa, **nxāasega i gha x'ái**, chibian **kúrú sa dùú si i sa** ka, me gha nxāakg'aiga **Abrahamam ka** Cóase ba síí hàà, ncēe kò nqòðkagukus koe nxàeèa ba. Moengele xu ka i kòo qòðkaguè, **Moshem** ēe ko nqàè koe hāam koe guu a. ²⁰Igaba ēe nqàè koe hāa ba cúís **xg'aes cgoa cúí tséé** tama, igabam Nqari ba cúí Me e.

Qāan hēe naka cóan hēéthēe e

²¹Kháé nxāaska ia x'áèan Nqarim di zi nqòðkaguku zi cgoa qōda mááku tama? Nxāas tama si i! Ncēe kg'ōè sa ko óa di qarian úúam x'áèm kò hàna hāa, nem ga kò khòe ba tseegukaga x'áèan komsana koe guu a Nqarim cgoa tchànokaguèa khama. ²²Igabas ko **Nqarim dis** Tcgāya sa nxàea tseegukagu, wèem nqōó ba chibian koe hāa sa, nxāasegas gha ēe kò nqòðkaguèas abas ncēe ko Jeso Krestem koe dtcòm̄an koe guu a máàè sa, ēe ko dtcòm̄ ne máàè ka.

²³Igaba dtcòm̄s ko hàà cookg'ai koe ta kò x'áèan ka qgóó a qáèa hāa, nxāakg'aigas gha síí ncēe ko hààs dtcòm̄ sa hòdè ka. ²⁴I kò gaa domkaga x'áèan tc'āà-cookg'ai ta a hāa, Me nxāakg'aiga síí Kreste ba hàà^e, nxāasega ta gha dtcòm̄s koe guu a **Nqarim cookg'ai koe** tchàno iise bòdè ka. ²⁵Si gaas dtcòm̄ sa hààraa, i ncēeska **x'áèan** tc'āà-cookg'ai ta a tama.

²⁶Wèea tu ga dtcòm̄s koe guu a Jeso Krestem koe Nqarim di tu cóá tu u khama. ²⁷Wèea tu ēe kò Krestem koe tcguù-tcguuèa hāa tua Kreste ba

e 3:24 Me nxāakg'aiga síí Kreste ba hàà - kana “a ko Krestem koe úú ta a”.

hàna khama. ²⁸Me Juta ba kana Gerika ba hãa tite, me qãà ba kana qãà tama ba hãa tite, me kg'áò ba kana dxàes ga sa hãa tite, wèèa tu ga Jeso Krestem koe cúí tu u khama. ²⁹A ncèè Krestem di tu kò ii, ne tu nxãaska Abrahamam di tu cóá tu u, a tu a ãe kò nqòðkaguèa hãas x'ais di tu q'òð-kg'ao tu u.

4 ¹Méé ra ko sa: ãe gha ko hàà x'aian q'òðm kò cóá ba ii nem gha hàà kg'amaga qãàm khama ma séèè, èetam ga ma wèè zi gúú zi q'òða hãa igaba. ²Tchàno-tchanoku-kg'ao xu hëé naka qòðkagu-kg'ao xu hëéthëé dòm q'oo koem hãa, me gha nxãakg'aiga xòòm ka tòòèa hãam x'aè ba síí hàà. ³Ncèem dàòm ka ta gatá igaba thëé, ãe ta kò cóá ii, ka kò nqòòm di qarian di ta qãà ta a. ⁴Igaba ãem ko x'aè ba cg'oè kam kò Nqari ba Gam dim Cóá ba tsééa úú, khòès ka ábàèa hãa, a x'àèan dòm q'oo koe kg'òèa hãa ba, ⁵síím gha ãe x'àèan dòm q'oo koe hãa ne kgoara ka, nxãasega ta gha **Nqarim di ta** cóá ta ii di qarian hòð ka. ⁶Me kò Nqari ba cóá tu u domka Gam ka Cóásem dim Tc'èè ba tsééa tcg'òó, Me síí tcáóa ta koe tcàà, a ba a q'aua tcii a ko máá: “Aboè, gatá ka Xòð Tseè,” témé. ⁷Khama tsi ncèeska gaicara qãà tama, igaba tsi cóá tsi i, a cóá tsi kò ii ne tsi gataga thëé Nqarim koe guu a q'òð-kg'ao tsi i.

Paulo ba Galatia ne dis téé-q'oos ka area hãa

⁸Kg'aia, ncèè tu kò Nqari ba c'úúa hãa x'aè ka tu kò gúú zi ncèè nqári tama zi di tu qãà tu u. ⁹Igaba tu ncèeska Nqari ba q'ana hãa (i ko gataga qaase, nxàer gha a máá: “Nqarim ka tu q'ãaèa hãa,” témé sa), ka tua gha nxãaska ntama ma nqòòm di qarian ncèè kg'amka, a cgóm-cgomsa koe gaicara kabise? A tseegukaga tua gaicara gaan di qãà kg'oana? ¹⁰C'èè cáman hëé, naka nxoean hëé naka x'àèan hëé naka kurian hëéthëé tu xaèa kg'lónò a ko kòè zi kúú. ¹¹Q'áðkagu te tu ko! Eèr gatu koe kúúa hãa tsééa ne kàà hùì khamaga i ii domka.

¹²Tíí qòe ga tuè, còrè tu ur ko a ko máá: Tíí khama méé tu ii, témé, tíí igabar gatu khama ii ke. Cúí cg'ãè ga tu kúú cgae te tama. ¹³Q'ana tu hãa, cgáé-q'oom di kg'amkan domkagar kòò kg'aia qãè tchòàn xgaa-xgaa tu u sa. ¹⁴Eèta i kò ma tiri tcìian kúúa bóða tu dí ii, igaba tu kò táá ntcoe te ga hëé, a xguì te ga hëé, a kò Nqarim dim moengelem khama ma qãèse hààkagu te, Jeso Krestem khama ma. ¹⁵Gatu di qãè-tcaoa ne **ncèeska** ndaa? Tíí ga ra gha nxàea tseegukagu a máá, kgoanase i kò ne tu ga tcgáía tu nxòbea tcg'òó, a máà te, témé. ¹⁶A **ncèeska** ra gáé gatu dim cg'òo-kg'ao ba kúúsea, ncèer ko tseeguan birí tu u ka?

¹⁷Eè xu **tshúú-ntcòa-kg'ao** xua qãèm dàòm ka tcàà-tcaoa máá tu u tama, igaba xu ko qaa sa **sixae cgoa** q'aa-q'aa tu u si i, nxãasega tu gha tcàà-tcaoa máá xu ka. ¹⁸I wèè x'aè ka qãès gúús koe tcàà-tcaoan qãè e, tíí kò gatu cgoa hãa ne cúí tamase. ¹⁹Tiri tu cóá tu ncàm-ncamsa tuè, gatu domkar gaicara ábàn di thòðan koe hãa, Me gha nxãakg'aiga síí Kreste

ba gatu koe kúrúse! ²⁰Nta ra ko ma tc'ée, ncēskar ga gatu cgoa hãa sa, a ra a ga kg'ui-q'ooa te kabi! Gatu kar area hãa khama.

Hagare sa hēé naka Sarah sa hēéthéé e

²¹Birí te tu, gatu ncēe x'áèan dòm q'oo koe tu gha hãa sa ko tc'ée tu: a x'áèan tu komsana tama? ²²Góásea i hãa a kò máá, Abrahama ba ko cãm cóa tsara úúa hãa, me c'ée ba qãas di me e, me c'ée ba **gam dis khòès** kgoarasea hãas di me e, téméè. ²³Igabam kò qãas dim cóa ba cgåam koe guu a ábàè; me kò kgoarasea hãas khòès dim cóa ba nqòðkagukus koe guu a ábàè. ²⁴Ncēe zi gúù zia gha x'áís iise séèè: ncēe sara khòè sara cãm sara qáé-xg'ae sara a; c'ée sa Sinai dim xàbìm dis x'áí si i, a ko hàà gha qãan kúrú cóan ábà, si nxãa sa Hagare si i. ²⁵Si Hagares ncēe sa Sinai dim xàbìm Arabia dim nqõóm koe hànám dis x'áí si i, a Jerusalema dis x'áí si i; gas di ne cóa ne cgoas xg'ae a qãa si i khama. ²⁶Igaba tc'amaka hãas Jerusalema sa kgoarasea, a sa a gasá gatá ka xòð si i. ²⁷Góásea i hãa khama a ko máá:

“Qãè-tcao, sáá ábà tama si khòè seè,
qãè-tcaoan ka q'au,
 sáá ncēe ábàn di thòðan koe hãa tite si;
 ēe aaguèas khòès di cóa nea
 ēe séèa hãas khòès dian ka kái i khama,”

téméè.

²⁸**Ncēes Jerusalema sa gatá ka xòð si i khamaga** tu gatu, tíí qõe ga tuè, Isakam khamaga ma nqòðkagukus di tu cóa tu u. ²⁹Igaba ēem x'aèm kam kò ēe ko cgåam koe guu a ábàèm cóa ba, ēe Tc'ēem koe guu a ábàèa ba xgàra; si ko gatá iis gúù sa ncēe zi cãm zi kaga igaba kúrúse. ³⁰Igaba sa ko **Nqarim dis** Tcgãya sa nta méé? Ncēetas ko méé a ko máá: “Xhàigu qãa sa hēé naka gaas dim cóa ba hēéthéé e! Qãas dim cóa ba cuiskaga ēe kgoarasea hãas khòès dim cóam cgoa xg'ae naka q'òða hãa tite ke,” témé. ³¹Gaa domka, tíí qõe ga tuè, qãas di ta cóa ta tama ta a, igaba ta kgoarasea hãas khòès di ta cóa ta a.

Dtcòm-kg'ao ne di kgoarasea ne naka tsééa ne hēéthéé e (5–6)

Krestem koe kgoarasea hãa ne

5 ¹Kreste ba kò kgoara ta a, nxãasega ta gha kgoarasease hãa ka; gaa domka méé ta nxãaska qarika téé, naka taa qãan dis joko sa gaicara táá kgoara mááse guu.

²Komsana! Tíía, Paulo ra ko birí tu u a ko máá: q'ãe nqãa-qgai khòèè tu kòo nem Kreste ba gatu koe cúí hùì ga úú tama, témé. ³A ra a ko wèém khòèm ēe q'ãe nqãa-qgai khòèèm gha sa máàsea hãam koe gaicara nxàea

tseegukagu, nxāaska méém ēe i ko x'áèan méés wèè sa kúrú sa. ⁴Gatu ncēe x'áèan **komsana** ka gha tchàno tu iise bódè tua Krestem koe guu a q'áea tçg'òòèa; çgòmkuuan tu çg'áé guua. ⁵Tç'ēem koe ta ko guu a dtçòmš koe ta gha tchàno ii dis nqòò sa hāa a qāā khama. ⁶Q'āe nqāa-qçgai khòòè sa kana q'āe nqāa-qçgai khòòè tama sa Jeso Krestem koe çg'áé tama, igaba ncāmš koe ko tséés dtçòmš si i.

⁷Qāēse tu kòo qàrò, ka ia diin xg'áè-kg'am tua hāa tseeguan komsana ne? ⁸Eēta iis xgaa-xgaaku sa Gaam ēe ko tcii tu um koe guu tama. ⁹Cç'áré péré çg'áe-gāe ne ko kái péréan kúrú i çg'áe. ¹⁰X'aigam koer tçoman úúa hāa, cuiskaga tu c'ēe dàò ga sèea hāa tite di i; me gha gaam ēe ko nqùu sa tcāā tu u ba gam dis xçàrase sa xām, diim ga igaba.

¹¹Igaba, tí qōe ga tuè, ncēè xgaa-xgaa ra kòo, a ko máá: q'āe nqāa-qçgai khòòku sa ko qanega qaase, témé ne ra ko kháé nxāaska dùús domka xçàràèa máá? Gatà i kò ii, ne i ga kò xçàus **ka xgaa-xgaan** xç'ore sa çhùu tama. ¹²Eē ko tçg'ome tcúú tu u xu khòè xu méé xu qòò naka sí q'āe khòò-kg'aiè sar ko tc'ēe!

¹³Kgoarasea tu gha hāa ka tu tciièa khama, tí qōe ga tuè; igaba méé tu gatu di kgoarasean táá çg'áam di zi tséé zi koe tcāā guu; igaba méé tu ncāmkuuan koe guu naka gatu ka c'ēean tsééa máá. ¹⁴Wèè x'áèa ne ko cúim x'áè-kg'ám koe nxàèè a ko máá: “Tsáá ka c'ēe ba méé tsi ncām, ēe tsi ma ncāmseha hāa khamaga ma,” témé khama. ¹⁵Igaba ēe tu kòo kçáku a ko kçá kg'ooku, ne méé tu q'òése naka tua gha gatu ka c'ēe ne ka táá çg'òòè guu.

Tcom-tcomsam Tç'ēem koe kg'òè sa hēé naka çg'áam di tsééan hēéthéé e

¹⁶Igaba ra ko máá: **Tcom-tcomsam** Tç'ēem ka méé tu tcéè tcuìè naka tua çg'áam ko tc'ēe sa táá kúrú guu, témé. ¹⁷Çg'áam ko qaa sa ēem ko **Tcom-tcomsam** Tç'ēe ba qaas çgoa qòòa mááku tama khama, si Tç'ēem ko qaa sa çg'áam dis çgoa qòòa mááku tama; ncēea ne ko x'lāaku khama, nxāasega tu gha ēe tu ko tc'ēe sa táá kúrú ka. ¹⁸Igaba ncēè **Tcom-tcomsam** Tç'ēem ka tu kò tc'lāa-cookç'aièa hāa ne tu x'áèan dòm q'oo koe hāa tama.

¹⁹Çg'áam di tséé ne ko kg'ama bódse a i a: çg'árà a, naka çg'áè zi tséé zi hēé, naka çg'urian hēé, ²⁰naka kúrúa mááseèa hāa nqárian dçòmān hēé, naka tçòan cii hēé, naka hòrekuan hēé, naka xç'orean hēé, naka tauan hēé, naka xçòān hēé, naka cēean hēé, naka kómku taman hēé, naka dtçòò zi çgoa q'aa-q'aasean hēé, ²¹naka çhiikuuan hēé, naka nqàrea hāa ne hēé, naka qarika kg'lāan hēé, naka ncēe zi çhùu zi khama ii zi hēéthéé e. Ra ko ncēeska bìría q'lāa-q'lāa tu u, ncēer kò kg'lāia ma q'lāa-q'lāa tua hāa khamaga ma, a ko máá: ēeta ii zi çhùu zi ko kúrú nea cuiskaga Nqarim di x'aiān q'òòā hāa tite, témé.

²²Igaba **Tcom-tcomsam** Tç'ēem di tc'áróa ne ncām si i, naka qāè-tçaoan hēé, naka tòókuan hēé, naka qád tcáoan hēé, naka qāè tcáoan hēé, naka qāèan hēé,

naka tcom-tcomsan hēé, ²³naka tc'aua hāan hēé, naka qāè qgóósean hēéthēé e. Eēta ii zi gúú zi koe i x'áèan tséé úú tama. ²⁴Ne gane ēe Jeso Krestem di ne cgàa ba xgàua hāa, naka gaam cgàam di zi xámse-q'oo zi hēé naka gaam di zi tc'ēe zi hēéthēé cgoa. ²⁵Ncēè Tc'ēem ka ta kò kg'òèa hāa, ne méé ta Tc'ēem cgoa qōda te si i. ²⁶Táá méé ta bōse gúú kana ghāaku di ii guu, kana chiiku di ii guu.

Wèém khòè ba qāèan kúrúa máá ne

6 ¹Tíí qōe ga tuè, ncēè c'ēem khòèm kò cg'āèan kúrú ka qgóóèa hāa, ne méé tu gatu ncēè **Tcom-tcomsam** Tc'ēe ba úúa hāa tu tc'ausase úúa tcg'òò me. Tsáá igaba méé tsi kòresea hāa naka tsia táá chibian koe tcàa guu. ²Gatu di zi xgàm zi tu xgàma hùiku, naka tua gha ncēem dàòm ka Krestem di x'áèan komsana. ³A ncēè c'ēem khòèm kò tc'ēea máá, gúú cgáé me e, ta tc'ēea hāa, gúú cgáé tama baa igaba, nem ko qàe-qaese khama. ⁴Wèém khòè ba méém gam di tsééan qāèse bód. Qāè kò ii nem gha nxāwa koase, c'ēem khòèm cgoa tòóa xg'aese tamase. ⁵Wèém khòè ba méém gam dis xgàm sa dcéea mááses gúú si i khama.

⁶Eē ko **Nqarim dim** kg'ui ba xгаа-xгааè ba méém gam dim xгаа-xгаа-kg'aom cgoa wèè zi gúú zi qāè zi xg'aea máá.

⁷Táá méé tu qàe-qaee guu: Nqari ba cuiskaga ncoiè tite ke; wèès gúús ēem ko khòè ba xhàrà sa, nxāa sam gha gataga thée tcuù khama. ⁸Me gha gaam ēe ko gam di cgàan koe xhàrà ba, gaam cgàam koe ga guu a kōbea cg'òo sa tcuù; igaba gaam ēe ko **Tcom-tcomsam** Tc'ēem koe guu a xhàrà ba gha **Tcom-tcomsam** Tc'ēem koe guu a chòò tamas kg'òè sa tcuù khama. ⁹Ke hàà naka ta qāèan kúrú ka táá xhòekaguè guu; kg'anoa hāam x'aèm ka ta gha tcuù ke, ncēè kaàn tcáó tama ta kò hāa ne. ¹⁰Gaa domka, ncēe ga ta x'aè ba hòda hāa, ke hàà naka ta wèè khòèan koe qāèan kúrú, kál-kg'aise ēe dtcòmš dim x'áém di ne koe.

Còò di zi dqàèku zi hēé naka tsgámku zi hēéthēé e

¹¹Bód, nta noose kaia hāa góá ner ko tséékagu sa, ncēer ko **ncēeska** tshàua te cgoa góá máá tu u ka.

¹²Gane ēe ko chùu tu u q'āe nqāa-qgai khòèè tu gha ka nea ko cgàam koe qāè-qgóósean cúga tc'ēe, nxāasega ne gha Krestem dis xgàus domka táá xgàraè ka. ¹³Gane ēe q'āe nqāa-qgai khòèèa nea gane ka x'áèan qgóóa qari tama khama, igaba ne ko tc'ēe gatu méé tu q'āe nqāa-qgai khòèè sa, nxāasega ne gha gatu dim cgàam koe dqòmš ka. ¹⁴Igaba tíí ka, cuiskagar c'ēes gúús koe dqòmšea hāa tite, gatá dim X'aigam Jeso Krestem dis xgàus koe cúú oose. Gaas koer guu a nqóó ba xgàua mááèa, ra tíí nqóó ba xgàua mááèa. ¹⁵Q'āe nqāa-qgai khòèè sa kana q'āe nqāa-qgai khòèè tama sa gúú méé tama khama, igabam ko Nqari ba kabas kg'òè sa kúrúa máá ta a'. ¹⁶Tòókuan hēé naka thòò-xama-máákuan

f 6:15 *kabas kg'òè sa kúrúa máá ta a* - Gerika sa ko c'ēe zi kg'ui zi tséékagu ncēe ko máá: “kabase kúrúèa hāam nqóóm” khama ma, témé zi.

hěéthěé méé i gane ěe ko ncěem x'áè-kǵ'ám ba xùri ne cgoa hãa, **gane hěé** naka Nqarim di ne Iseraele ne hěéthěé e.

¹⁷Còo dis ka méé i c'ěe khòè ga táá cg'ǎèan kúrúa máá te guu, cgáe-q'ooa te koer Jesom domka xǵàrakuan di zi x'ái zi úúa hãa ke.

¹⁸Cgómkuan X'aigam Jeso Krestem di méé i gatu dim tc'ěem cgoa hãa, tíí qòe ga tuè. Amen.